

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความคิดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการลงโทษได้วิวัฒนาการไปตามยุคสมัย ปัจจุบันมีความเห็นกันเป็นส่วนมากกว่าวัตถุประสงค์ของการลงโทษจะต้องรวมเอาทฤษฎีว่าด้วยวัตถุประสงค์ของการลงโทษทุกทฤษฎีเข้าด้วยกัน โดยพยายามประสานความขัดแย้งของแต่ละทฤษฎี¹ การประสานความขัดแย้งดังกล่าวถ้ามองไปถึงผลในอนาคตหลังจากกระทำผิด จะปรากฏว่าทฤษฎีลงโทษเพื่อป้องกันหรือตัดโอกาสและทฤษฎีการลงโทษเพื่อคัดแปลงจะถูกใช้เป็นหลัก² อีกทั้งแนวคิดการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดโดยไม่ใช้เรือนจำจะแพร่หลายขึ้นโดยมุ่งใช้ปัจจัยทางสังคมปรับปรุงแก้ไขผู้กระทำความผิด³

สำหรับประเทศไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2520-2529 มีผู้ต้องโทษจำคุกระยะสั้น คือ จำคุกไม่เกิน 2 ปี จำนวนมากกว่าผู้ต้องโทษจำคุกระยะกลางและระยะยาว⁴ ซึ่งโดยหลักวิชา

¹Gerber & McAnamy, Contemporary Punishment, (Norte Dame : University of Norte Dame Press, 1972), P. 231.

²H.L.A. Hart, Punishment and Responsibility, (London: Oxford University Press, 1982), P. 233.

³ประเสริฐ เมฆมณี, เอกสารการสอนวิชาการบริหารงานยุติธรรม, (กรุงเทพฯ: สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช หน่วยที่ 9-15, 2527), หน้า 583.

⁴รายงานประจำปีกรมราชทัณฑ์ กระทรวงมหาดไทย, ปี พ.ศ. 2520-2529.

โทษจำคุกระยะสั้นอาจไม่สัมฤทธิ์ผลในการแก้ไขทัศนคติผู้กระทำผิด⁵ แต่ผู้ต้องโทษจำคุกจะต้องถูกลดรอนสิทธิสำคัญบางประการ ซึ่งจะส่งผลต่อการประกอบอาชีพและการกลับเข้าสู่สังคมภายหลังพ้นโทษอย่างมาก ขณะเดียวกันการรอลงโทษโดยศาลกำหนดเงื่อนไขเพื่อคุมประพฤติที่มีข้อจำกัดบางประการที่ไม่อาจควบคุมหรือแยกผู้กระทำผิดออกจากสิ่งแวดล้อม สมาคม หรือชุมชนเพื่อการคัดแปลงและป้องกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การคุมขังผู้ต้องโทษไว้ในที่อยู่อาศัยโดยใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ เป็นมาตรการใหม่ที่อาจใช้แก้ไขปัญหานี้ได้ โดยในปี ค.ศ. 1971 ได้มีการนำระบบนี้มาทดลองใช้ใน St. Louis สหรัฐอเมริกา โดยใช้กับผู้กระทำผิดที่เป็นเด็กและเยาวชน จนถึงปี ค.ศ. 1983 จึงมีการใช้อย่างเป็นทางการทั้งผู้กระทำผิดที่เป็นเด็กและเยาวชนและผู้ใหญ่ ภายใต้บทบัญญัติของกฎหมายซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการยุติธรรม โดยเริ่มใช้ในรัฐ Florida จนถึงปี ค.ศ. 1987 มีรัฐต่าง ๆ ในสหรัฐอเมริกาใช้ระบบนี้แล้วถึง 30 รัฐ และอีก 12 รัฐวางแผนปฏิบัติตามภายใน 1 ปี⁶ ขณะเดียวกันอีกหลายประเทศ เช่น อังกฤษ แคนาดา ออสเตรเลีย ก็กำลังศึกษาถึงแนวทางการนำระบบนี้ไปใช้ ลิลลี่ (Lilly) กล่าวว่า⁷ ระบบใหม่นี้ สามารถประสานทฤษฎีการลงโทษได้เป็นอย่างดี คือเป็นการถูกต้องด้วยการใช้มาตรการทางศีลธรรมในอันที่จะจำกัดขอบเขตการลงโทษ ซึ่งเชื่อว่าจะมีผลในการป้องปรามอาชญากรรมในทางปฏิบัติมากกว่า และเป็นการลดภาวะความกดดันส่วนหนึ่งที่จะแปรเปลี่ยนรูปแบบของการลงโทษลงได้

⁵ ประเสริฐ จันทรเวช, "วิธีการหลีกเลี่ยงการลงโทษจำคุกในระยะสั้น," วารสารนิติศาสตร์ (ปีที่ 3 เล่มที่ 4 ตอนที่ 3, มิถุนายน 2515), หน้า 126-127.

⁶ J. Robert Lilly and Richard A. Ball, "A Brief History of House Arrest and Electronic Monitoring" Northern Kentucky Law Review (volume 13, Number 3, 1987): 361.

⁷ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, "รายงานสรุปประชุมปฏิบัติการวิจัยโครงการ 2 การกักขังและใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ควบคุมผู้ต้องโทษในสหรัฐอเมริกา," 13 มิถุนายน 2531.

การศึกษาของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มุ่งที่จะค้นคว้าถึงความหมาย ความเป็นมาและพัฒนาการของการคุมขังผู้ต้องโทษไว้ในที่อยู่อาศัยโดยใช่เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ ตลอดจนโครงสร้างทางกฎหมายและทัศนคติของผู้ต้องคุมขังและสังคม รวมถึงจะได้วิเคราะห์ระบบนี้กับการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคล สิทธิของนักโทษ ทฤษฎีว่าด้วยวัตถุประสงค์ของการลงโทษและข้อดีข้อเสีย ทั้งนี้เพื่อหาแนวทางในด้านวิชาการที่จะนำระบบนี้มาใช้กับประเทศไทย โดยเฉพาะการลงโทษหรือแยกผู้กระทำผิดออกจากชุมชนในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่งโดยไม่ต้องใช้เรือนจำ ดังปัญหาที่กล่าวข้างต้น ซึ่งจะนี้เป็นพื้นฐานในการศึกษาของผู้ที่สนใจในเรื่องนี้ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของวิทยานิพนธ์

- 1) ศึกษาถึงความหมาย ความเป็นมา พัฒนาการ และโครงสร้างทางกฎหมายของการคุมขังผู้ต้องโทษไว้ในที่อยู่อาศัยโดยใช่เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์
- 2) วิเคราะห์ระบบนี้กับการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคล สิทธิของนักโทษ ทฤษฎีว่าด้วยวัตถุประสงค์ของการลงโทษ และข้อดีข้อเสีย
- 3) เสนอแนะเบื้องต้นถึงการนำเอาระบบคุมขังนี้มาใช้กับประเทศไทยในอนาคต

1.3 ลักษณะและขอบเขตของการศึกษา

จะทำการศึกษาวิเคราะห์โดยวิธีวิจัยเอกสาร โดยการศึกษาวิเคราะห์จะเน้นหนักทางด้านกฎหมายจากข้อมูลของประเทศไทยและต่างประเทศ สำหรับประเทศไทยจะใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2521, ประมวลกฎหมายอาญา, ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา, พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479, พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. 2494, พระราชบัญญัติวิธีดำเนินการคุมประพฤติตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 2522 เป็นหลักในการวิเคราะห์

ในส่วนที่เกี่ยวกับกฎหมายต่างประเทศ จะใช้กฎหมายที่เกี่ยวกับการนำระบบการคุมขังผู้ต้องโทษไว้ในที่อยู่อาศัยโดยใช่เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ในสหรัฐอเมริกา คือ Kentucky Revised Statute, Section 532.200-250 รวมถึงหลักกฎหมายที่เกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลและสิทธิของนักโทษ เป็นหลักในการวิเคราะห์

1.4 ประโยชน์ที่จะได้รับจากวิทยานิพนธ์

- 1) เพื่อเป็นการเสนอความหมาย ความเป็นมา พัฒนาการ และโครงสร้างทางกฎหมายของการคุมขังผู้ต้องโทษไว้ในที่อยู่อาศัยโดยใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์
- 2) เพื่อเป็นการเสนอแนะเบื้องต้นถึงการนำระบบนี้มาใช้สำหรับประเทศไทย อันจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา
- 3) ช่วยให้มีการศึกษาและวิเคราะห์ทางด้านนี้อย่างกว้างขวางและลึกซึ้งต่อไปใน

อนาคต

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย